

Satranç

A y b a r K a r a ç a y

Satranç ve Kediler

"Nasıl Rousseau kedisi yanında olmaksızın besteleyemiyorsa, ben de Şah Filim olmadan satranç oynayamam. Onun yokluğunda parti cansız ve boştur. Bu hayat veren unsur olmaksızın saldırtı geliştiremem." (Dr. Siegbert Tarrasch)

"Ben Alekhine, Dünya Satranç Şampiyonu ve kedim Chess. Pasaporta ve evraklara ihtiyacım yok. Yetkili makamlar konuyu halletsin." (Dr. Alexander Alekhine, 1935 yılında Varşova'daki takımlar turnuvasına kedisine ve pasaportsuz gidebilmek için Polonya sınırındaki görevlileri azarlarken.)

Kediler için başlı başına bir edebiyat var ve sayısız satranççının da kedisini biliyoruz. Fotoğrafta Alekhine ve meşhur kedisi "Chess" Eliskases'e karşı. Alekhine'nin turnuvalarda oynarken sık sık kedisini de yanında bulundurması rakiplerine psikolojik etki yaparmış.

"Olay gerçekleştiğinde onun bir mucize olduğuna ikirciksiz inanıyorduk" diyor Brenda Morphy, Bournemouth'daki St. John Kilisesi Papazı'na. "İki hafta önce evimizin yakınındaki yeşillikte piknik yapıyorduk, küçük kızım bir kedi isterim diye zırlamaya başladı. Ben dayanamayıp bunu İsa Efendimiz'den istemesi gerektiğini söyleyince kızım diz çöküp dua etmişti. Sadece on saniye sonra şu kedi gökten uçarak gelip tam da piknik soframızın üzerine düşmüştü. O günden bu yana da onu evimizde alıkoymadık. Başka ne yapacak neye inanacaktık ki..." Ama kedi üzerinde kendisi de hak iddia eden papaz kendi savını karşı konulmaz bir açıklıkla anlatıyordu: "İki hafta önce kedim Horace her nasılsa bir ağaca tırmanmış ama aşağı inemiyor, yukarıda miyavlayıp duruyordu. Çağırarak yardım etme çabalarım işe yaramayınca, ağaca tırmanabileceğimce tırmanmış, Horace'ın bulunduğu dala bir ip bağlamıştım. Sonra aşağıya inip ipin ucunu arabamın çekici kancasına bağladım ve dalı eğebilmek amacıyla arabamı yavaş yavaş sürmeye başladım. Bir süre her şey iyi gitti, dal neredeyse yere kadar eğilmişti ama sonra ip aniden çözüldü-verdi ve yükselen dala birlikte zavallı Horace da gökte hızla kayboluverdi. Sonra civardaki her yere bakmış ama onu bulamamıştım. Eğer bir gün seni markette kedi maması alırken görmese ve daha önce bir kediye sahip olmadığını bilmeseydim, bu gizemi kesinlikle açıklayamayacaktım. Allah'ın hikmetine akıl ermezdir, takdir Yüce İlahi'nin." (Çalıntı, Mayıs 95, s.60)

Yerli hikayelerimiz de ilginç. Tavsiye edilmeyecek bir durum: kahramanımızın hem kedisini hem de çok güzel konuşan ve zengin bir kelime dağarcığı olan papağanı var. Bir gün dışarı çıkarken papağanın kafesinin kapağını kapatmayı unuttur. Papağanla kedi evin içinde uzun süren bir kovalamaca yaşarlar. Sahibi eve dönerken papağanı bitkin bir şekilde dış duvarın dibindeki çimlerde yatarken bulur. Hayvancağız can havliyle kendini açık bir pencere veya balkon kapısından dışarı atmıştır. O günden sonra papağandan sadece tek kelime duyulur: "MİYAV!"

Satranççımız sayısız kedi beslemekte, evinde tam bir henge yaşamakta, kediler oradan oraya koşmaktadır. Ziyaretine giden bir arkadaş kedilerin adlarını soruyor ve bildik cevaplar alıyor: Tekir, Mirnav, Yumak, İncik, Boncuk vs. Yalnız diğerlerinin aksine bir köşede sessiz sessiz oturmakta olan bir kedi derin düşüncelere dalmış gibidir. "Peki onun adı ne?" diye soran misafir şu cevabı alır: "Azmaiparashvili!"

Şile'deki Türkiye Seçmeleri'nde gençler başarılı oldular.

Yağız, YE-Yılmaz, T [E07] 1.Af3 Af6 2.c4 e6 3.g3 d5 4.Fg2 Fe7 5.0-0 0-0 6.d4 c6 7.b3 Abd7 8.Fb2 b6 9.Abd2 Fb7 10.Ae5 c5 11.cd5 ed5 12.e3 Kc8 13.Kc1 Kc7 14.Kc2 Fd6 15.Va1 Fe7 16.Kd1 Va8 17.Fh3 Ab8 18.Ab1 Aa6 19.Ac3 cd4 20.Kd4 Ae4 21.Ad7?! Kfc8? [21...Ag5! 22.Af8 Ah3 23.Şg2 Vc8 (23...Ag5 24.h4 Ae4) 24.Ah7 Şh7 25.Vd1 Ag5 (25...Şg8); 21...Kd8!? 22.Ae5 Ab4 (22...Ag5 23.Fg4 Ab4 24.Kc1 Fc8 25.h4 Fg4 26.hg5 Fe6 27.Ab5 Kc1 28.Vc1; 22...Vb8 23.Kd1; 22...Fc5 23.Ab5 Ke7 24.Ka4 f6 25.Ad3 Fc6 26.Ka6 Fb5 27.Ac5 bc5 28.Ka5) 23.Kc1 Ag5 24.Fg4 (24.Fg2 Ae6!) 24...Fc8 25.h4 f6! 22.Ae4!! Kc2 [22...de4 23.Kc7 Kc7 24.Kd1 f6 25.Fe6 Şh8 26.Af6] 23.Aef6!! Şh8 [23...Ff6 24.Af6 A) 24...Şh8 25.Kh4 h6 26.Ag4 f6 (26...d4 27.Ah6; 26...Kb2 27.Vb2 Kc6 28.Ah6; 26...Şh7 27.Ah6) 27.Ah6; F) 24...gf6 25.Kg4 Şf8 26.Fa3 Ac5 (26...K8c5 27.Vf6 Kc1 28.Ff1) 27.Vf6 Kc6 28.Vh8 Şe7 29.Kg8 Vg8 30.Vg8 Ka2 31.Vg5 Şf8 32.Fb4 Ka1 33.Ff1 Kc8 34.Vh6 Şe7 35.Vh4 Şe8 36.Vh7 Kd1 37.Vh8 Şe7 38.Ve5 Şf8 39.Şg2!! Kb1 40.e4!! de4 41.Fc4 Kd1 42.Vf6 Kd7 43.Fc3; 23...gf6 24.Kg4 Şh8 25.Ff6 Ff6 26.Vf6] 24.Kh4 h6 [24...Ff6 25.Af6 h6 26.Ag4 f6 27.Ah6] 25.Kh6 gh6 26.Ah5 [26.Ad5] 26...Şg8 [26...d4] 27.Fa3 K8c3 28.Vd1 Kc6 29.Vd4 Kc1 [29...Kg6 30.Fe7 Kc1 31.Şg2] 30.Şg2 Kg6 31.Fb2 Şh7 [31...f6 32.Ahf6! Ff6 33.Af6 Kf6 34.Fe6! Şh7 35.Vf6 d4 36.Şh3] 32.Ff5 Vg8 33.Ad6 1-0

Yağız, YE-Bayram, Y [E18] 1.Af3 Af6 2.c4 e6 3.g3 d5 4.Fg2 Fe7 5.0-0 0-0 6.d4 b6 7.cd5 ed5 8.Ac3 Fb7 9.Ff4 Abd7 10.Kc1 c6 11.Ad2 Ke8 12.e4 de4 13.Ade4 Af8 14.Ke1 Ae6 15.Fe5 Ae4 16.Fe4 Vd7 [16...Ag5] 17.Vg4 g6 18.Ked1 h5 19.Vh3 Kac8 20.Kc2 Ked8 21.Kcd2 Ve8? [21...Ag5; 21...Ac7] 22.Fg6! Ag5 23.Vh5 fg6 24.Vh8 Şf7 25.Vg7 Şe6 26.Ke2 Şf5 [26...Fa6 27.Ke3; 26...Af3 27.Şh1; 26...Ah3 27.Şg2 c5 28.d5] 27.Fd6 [27.Ff4; 27.Fc7; 27.f3] 27...Ff6 28.Vb7 [28.g4 Şg4 29.Vf6 Vf7 30.Ke4 Şh5 31.Vf7 Af7 32.Fe7 (32.Fg3 c5 33.d5 Ke8 34.Kh4 Şg5 35.Ae4) 32...Şh6 (32...g5 33.Fd8) 33.Ff6 g5 34.Fd8] 28...Vh8 [28...Vd7 29.Va6!] 29.h4 [29.Fe7; 29.Fe5; 29.Va6] 29...Af3 30.Şg2 Kd6 31.Şf3 g5 32.Vf7! g4 33.Şg2 1-0

Karadeniz, AE-Yağız, YE [A30] 1.Af3 Af6 2.c4 b6 3.g3 Fb7 4.Fg2 g6 5.0-0 Fg7 6.Ac3 c5 7.d3 d5 8.Ae5 0-0 9.Ff4 e6 10.Vc1 Ah5 11.Ag4 Af4 12.Vf4 f5 13.Ah6 Şh8 14.h4 Vd7 15.cd5 ed5 16.Ff3 Aa6 17.Şg2 Ab4 18.Vd2 d4 19.Ad1 f4 20.a3 Ad5 21.Ag4 fg3 22.fg3 Vg4!! 23.Fg4 Ae3 24.Şh3 Fg2 25.Şh2 Af1 26.Şg2 Ad2 0-1

